

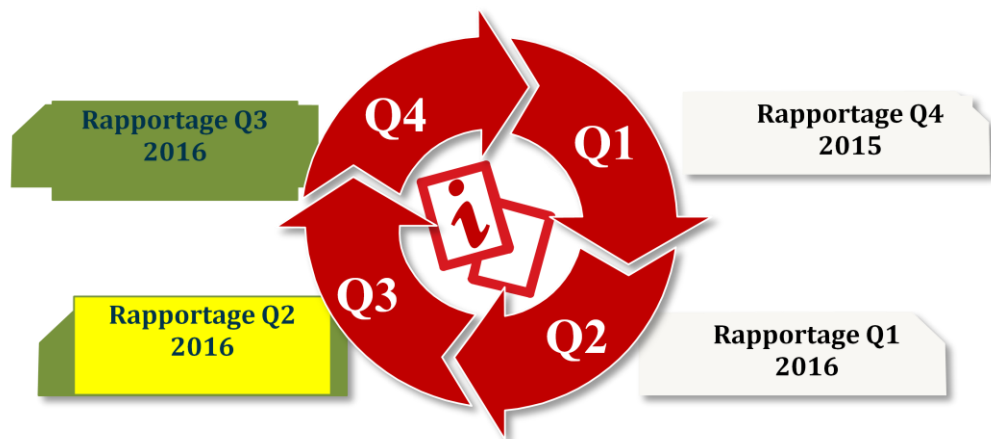

Gemeente Maastricht

Monitoring 3-Decentralisaties 2e Kwartaal 2016

uitwerking motie gemeenteraad monitoring 3 decentralisaties d.d.14-10-2014

Monitoring cyclus 2016

Samenvatting

Voor u ligt de Monitor 3-D van het tweede kwartaal 2016. Deze is anders van vorm dan de voorgaande versies. De afzonderlijke rapportage voortvloeiende uit uw motie is verwerkt in deze notitie. In deze nieuwe opzet gaan we ook wat dieper in op de achtergrond en de stand van zaken.

De gegevens die we kunnen hanteren worden steeds betrouwbaarder. We streven ernaar om minder afhankelijk te zijn van gegevens van derden en meer met onze eigen gegevens de juiste voorspellingen te kunnen doen.

Financieel ziet u terug dat we een stevig tekort hebben van € 10,1 mln., grotendeels veroorzaakt door de enorme kortingen op de inkomsten die we van het Rijk ontvangen: Jeugd – € 1,7 mln, Wmo nieuw - € 3,2 mln., Wmo oud - € 1,0 mln. en Participatiewet I-deel - € 3,7 mln. en W-deel - € 1,6 mln. Aan de uitgavenkant zien wij tekorten die vooral veroorzaakt worden door drie componenten: Jeugd, Beschermd Wonen en de uitvoeringskosten als gevolg van de decentralisaties. Het hiervoor aangegeven tekort uit deze monitoring is voor het college aanleiding deze als een serieus risico te bestempelen voor het solide financieel beleid tot nu toe. Om dit beleid ook in de komende jaren te behouden, zullen wij op basis van een gedegen analyse en betrouwbare cijfers trachten te komen tot voorstellen voor draaiknoppen binnen het sociaal domein om inkomsten en uitgaven met elkaar in de pas te brengen.

Op het terrein van beschermd wonen wil de portefeuillehouder in overleg met de aanbieders omtrent volumeafspraken en bekostigingsystematiek. De groei van beschermd wonen en begeleiding kan wellicht verklaard worden door de afbouw van de GGZ en de toename van verwarde personen in de maatschappij, maar landelijke cijfers onderstrepen dit nog niet. We willen weten hoe dit voor ons zit, zeker gezien het feit dat we deze regeling als centrumgemeente uitvoeren en verantwoordelijk zijn voor de ontstane tekorten.

In het kader van de inkoop 2017 worden er op de ontwikkeltafels nieuwe maatregelen met aanbieders afgesproken die de kosten in de toekomst moeten terugdringen. Tenslotte zal er natuurlijk ook in de eigen organisatie kritisch gekeken worden naar de werkmethode en de inzet van personeel.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inleiding.....	4
1. Ontwikkelingen Jeugd	4
1.1 Cijfers	4
* Financieel	4
* Meldingen, aanvragen, bezwaar/beroep, klachten	6
1.2 Wat betekenen die cijfers nu en hoe zijn we hier mee aan de slag?	6
* Foto transformatiemogelijkheden	6
* Toegang.....	6
* Inkoopmodel/Strategisch partnership	6
* Gegevens m.b.t. de kwaliteit op basis van o.a. (tevredenheids- en ervarings-) onderzoeken bij afnemers en aanbieders	7
* Innovatiegelden Jeugd	7
* Jeugd algemeen	8
2. Ontwikkelingen WMO	8
2.1 Cijfers	8
* Nieuwe taken Wmo financieel.....	8
* Oude taken Wmo geïndiceerde voorzieningen financieel	9
* Meldingen, aanvragen, bezwaar/beroep, klachten	10
2.2 Wat betekenen die cijfers nu en hoe zijn we hier mee aan de slag?	10
* Arrangementen begeleiding	10
* Arrangementen beschermd wonen	10
* Mantelzorgwaardering	10
* Cliëntondersteuning MEE	11
* Oude wmo geïndiceerde voorzieningen	11
* Gegevens m.b.t. de kwaliteit op basis van o.a. (tevredenheids- en ervarings-) onderzoeken bij afnemers en aanbieders	11
* Innovatiegelden Wmo	11
* Wmo algemeen.....	11
3. Ontwikkelingen Participatiewet	12
3.1 Cijfers	12
* Financieel	12
* Meldingen, aanvragen, bezwaar/beroep, klachten	12
3.2 Wat betekenen die cijfers nu en hoe zijn we hier mee aan de slag?	13
* Nieuwe doelgroepen Participatiewet	13
* Reïntegratie algemeen	13
* Gegevens m.b.t. de kwaliteit op basis van o.a. (tevredenheids- en ervarings-) onderzoeken bij afnemers en aanbieders	13
4. Financiële conclusies totaal	14
Bijlage: Schematisch overzicht van de stand van zaken Actieplan Toekomstagenda	14

Inleiding

Met de notitie willen wij u informeren over de ontwikkelingen rondom de drie decentralisaties in het sociale domein over de periode 1 januari 2016 t/m 30 juni 2016. Deze notitie vervangt de presentatie 'monitoring 3 decentralisaties' zoals u die eerder van ons heeft ontvangen.

In deze notitie worden de belangrijkste ontwikkelingen per decentralisatie weergegeven. Alvorens in te gaan op deze ontwikkelingen, wordt hieronder kort weergegeven hoe de beleidsmatige integraliteit tussen deze verschillende onderdelen bewaakt wordt via de Toekomstagenda Sociaal Domein.

Met de decentralisaties is de gemeente verantwoordelijk voor alle sociale ondersteuning in de eigen leefomgeving van haar inwoners. De maatschappelijke opgave leidt tot een transformatie van het totale sociale domein. Voor deze transformatie is er samen met het Heuvelland de **Toekomstagenda Sociaal Domein** opgesteld. Onze ambitie is dat in 2022 de inwoners van Maastricht-Heuvelland gezond en veilig opgroeien en oud worden, hun talenten blijvend ontwikkelen en naar vermogen meedoen in onze samenleving. Ze zijn zo veel mogelijk zelfredzaam en voelen zich bij elkaar betrokken. Onze regio biedt de mogelijkheden aan haar inwoners om collectief en individueel tot ontplooiing te komen, zodat haast iedereen zodra hij/zij volwassen is in zijn/haar eigen onderhoud en inkomen kan voorzien.

In de Toekomstagenda zijn de doelstellingen niet meer per decentralisatie geformuleerd omdat de opgave is om niet meer vanuit het systeem te denken maar vanuit de burger. Hierdoor zullen de oude regelingen in de toekomst steeds meer in elkaar overlopen en minder zichtbaar worden.

Niet alles kan tegelijkertijd. Daarom hebben we samen met de inspraak- en cliëntenraden, aanbieders en welzijnsinstellingen, de gemeentelijke uitvoering en u de prioriteiten voor 2016 en 2017 vastgelegd in het **Actieplan Toekomstagenda**. Dit actieplan vormt voor ons de basis waar we met de 5 gemeenten in het Heuvelland het komende anderhalf jaar voor wat betreft de decentralisaties aan werken. In de bijlage vindt u een schematisch overzicht van de stand van zaken per doelstelling per vastgestelde mijlpaal. Naast de samenwerking met de Heuvellandgemeenten wordt een deel van de activiteiten gerealiseerd met de overige 17 Zuid-Limburgse gemeenten (Inkoop Jeugd) en een deel voor 10 gemeenten (Beschermd Wonen). En we nemen uiteraard ook lokaal onze eigen verantwoordelijkheid voor onze eigen stad.

1. Ontwikkelingen Jeugd

De Jeugdwet vervangt niet alleen de Wet op de jeugdzorg, die tot 2015 geldig was, maar ook de verschillende andere onderdelen van de jeugdhulp die onder de Zorgverzekeringswet (geestelijke gezondheidszorg voor jongeren) en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (zorg voor licht verstandelijk beperkte jeugd) vielen. Ook de jeugdbescherming en jeugdreclassering maken onderdeel uit van de wet.

1.1 Cijfers

* Financieel

Tabel 1: Financiële prognose Jeugdhulp

Jaarbedragen in mln.	Begroting 2016	Realisatie t/m 2 ^e kw	Prognose 2016	Resultaat
Arrangementen (ZIN)	14,4	17,1	22,7	- 8,3
Overige kosten jeugdzorg (ZiN)			0,2	- 0,2
Persoonsgebonden budget	4,1	1,4	1,6	2,5
GGZ Vrijgevestigd	0,6	0,1	0,5	0,1
Jeugdzorg plus	1,2	0,7	0,8	0,4
Jeugdbescherming	3,7	3,2	3,2	0,5
Landelijke inkoop	1,2	0,0	0,6	0,6
Uitvoeringskosten	1,6	1,4	3,2	- 1,6
Risicobuffer	1,6	0,0	0,0	1,6
Innovatie	1,2	0,6	0,9	0,3
Totaal	29,6*	24,5	33,7	- 4,1

* Dit betekent een verlaging met € 1,7 mln. ten opzichte van de begroting 2015 als gevolg van de korting door het rijk.

Voor de Jeugdwet is gemeentelijk € 29,6 mln begroot. De prognose, gebaseerd op de eerste kwartalen, bedraagt € 33,7 mln. Een tekort van € 4,1 mln voor 2016. De prognose is deels gebaseerd op de instroom in het 1^e en 2^e kwartaal (arrangementen) en op de eindafrekening 2015.

Hierbij dient gemeld te worden dat we op basis van deze 2^e rapportage moeten concluderen dat de financiële opgave voor Jeugd heel groot is. Zeker omdat naar verwachting op het budget dat we voor 2017 van het Rijk krijgen wederom een korting wordt doorgevoerd.

De grootste uitgavenpost binnen de Jeugdwet zijn de arrangementen jeugd (zorg in natura) die door de aanbieders worden gedeclareerd. Deze arrangementen worden deels ingezet door team jeugd, en deels door verwijzers (bijv. de huisartsen) en gecertificeerde instellingen. De persoonsgebonden budgetten (PGB) nemen af, terwijl de keuzevrijheid hiervoor is gecontinueerd.

Tabel 2: Financiële prognose Arrangementen Jeugd (ZIN) 2015 -2016

JEUGD Arrangement	€			Aantal arrangementen		
	Voorlopige eindafrekening 2015	Prognose 2016	%	Voorlopige eindafrekening 2015	Prognose	%
24 uren verblijf GGZ	886.309	805.777	-9%	25	23	-8%
Ambulante behandeling	583.772	897.829	54%	75	135	80%
Ambulante groepsjeugdhulp	2.008.089	2.483.986	24%	287	375	31%
Ambulante individuele begeleiding	4.201.578	7.081.700	69%	751	1.107	47%
Begeleid wonen	315.488	294.458	-7%	7	7	0%
Behandeling GGZ	4.230.383	4.083.371	-3%	1.449	1.527	5%
BOR middel*		26.810			14	
BOR zwaar*						
Crisisopvang	106.810	171.457	61%	50	72	44%
Dyslexie behandeling	167.782	179.334	7%	58	81	40%
Dyslexie diagnose	49.834	61.464	23%	43	52	21%
GGZ verblijf zonder overnachting	555.809	590.138	6%	34	38	12%
Logeren	27.380	131.655	381%	14	46	229%
Residentiële behandeling	2.958.381	2.321.618	-22%	132	122	-8%
Verblijf	3.719.360	3.661.844	-2%	228	256	12%
Totaal	19.810.975	22.791.441	15%	3.153	3.855	22%
* nieuw arrangement in 2016						

Het aantal arrangementen jeugd neemt met 22% toe ten opzichte van 2015. De kosten nemen met 15% toe. Dat de kosten niet evenredig stijgen met het aantal arrangementen heeft deels te maken met de algemene doorgevoerde korting van 5% en deels dat er met name goedkopere intramurale arrangementen worden ingezet. Uit de cijfers blijkt ook dat er (tov 2015) ook meer en gemiddeld duurdere ambulante arrangementen worden ingezet.

Het aantal gecontracteerde aanbieders jeugd bedraagt 134 (48 aanbieders bieden ook wmo-arrangementen aan). Er is extra mankracht ingezet om declaraties sneller af te handelen, ook is het declaratieproces vereenvoudigd. Alle kleine aanbieders die voldoen aan de kwaliteitscriteria worden toegelaten als gecontracteerde Zorg in Natura aanbieders. De vorig jaar geconstateerde toename van kleine aanbieders lijkt nu te stabiliseren.

76% van de arrangementen jeugd in Maastricht wordt geleverd door de 10 grootste aanbieders. Naar mate de ondersteuning zwaarder wordt, neemt het aantal aanbieders af. Zo wordt bijvoorbeeld meer dan 50% van de ambulante arrangementen geleverd door 5 aanbieders. Bij de meer zwaardere, specialistische zorg wordt het aantal aanbieders kleiner en is er sprake van een gering aantal aanbieders die een groot deel van de ondersteuning leveren.

* Meldingen, aanvragen, bezwaar/beroep, klachten

Tabel 3: aantal meldingen en aanvragen jeugd

	Meldingen		Aanvragen	
	opgestart	afgehandeld	opgestart	afgehandeld
Jeugd	404	450	1.173	998

Tabel 4: aantal bezwaarschriften/beroep en klachten jeugd

Afgehandeld	Bezwaar	Beroep	Klachten
Ongegrond	2	0	0
Deels gegrond	1	0	0
Gerond	0	0	0
Niet ontvankelijk	0	0	0
Ingetrokken	0	0	0
bemiddeld	0	0	0
Totaal	3	0	0

1.2 Wat betekenen die cijfers nu en hoe zijn we hier mee aan de slag?

* Foto transformatiemogelijkheden

In het eerste halfjaar 2016 hebben we, om meer zicht te krijgen op de transformatiemogelijkheden, een scherpe foto laten nemen van de huidige situatie binnen Zuid-Limburg. Het rapport 'Scherpe foto voor de transformatieagenda' biedt veel concrete aanbevelingen en wordt in de komende maanden vanuit het inwonersperspectief uitgewerkt tot een breed gedragen transformatieagenda jeugd die in oktober klaar moet zijn. Op d.d.8 september 2016 heeft u het rapport van BMC ontvangen.

Vooruitlopend op de vaststelling van de transformatieagenda jeugd wordt ook al een aantal aanbevelingen actief opgepakt. Voorbeelden hiervan zijn de aanwezigheid van het lokale team jeugd op de scholen, de uitwerking van het regiehouderschap en de optimalisatie van het inkooptraject.

* Toegang

Een belangrijke lokale ontwikkeling is dat er MET de ouders en jongeren wordt gesproken en niet OVER de ouders en jongeren. In die beweging is het afgelopen jaar intensief geïnvesteerd. Ook ketenpartners worden gestimuleerd om in deze beweging mee te gaan. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat men komt met een 'knelpunt' en niet met een aanvraag voor een voorziening. Doordat er MET de ouders en jongeren worden gesproken, blijken er regelmatig andere oplossingen mogelijk te zijn voor dergelijke 'knelpunten'; Niet alleen met professionele inzet, maar vooral ook in het eigen netwerk of met informele hulp. Daarnaast is het team steeds actiever met het sturen op preventie en vroegsignalering. Ook hierbij wordt sterk samengewerkt met ketenpartners en andere onderdelen van de gemeente zoals de sociale teams.

* Inkoopmodel/Strategisch partnership

Gezamenlijk inkopen met 18 gemeenten is een forse kluit, doch heeft vele voordelen. Door het grote aantal gecontracteerde aanbieders creëren we keuzemogelijkheden voor het kind en de ouders en zorgen we dat onorthodoxe maatwerkoplossingen mogelijk zijn. Dit, in combinatie met het niet instellen van budgetplafonds, blijkt goed te werken tegen wachtlijsten die er in andere gemeenten wel zijn. En het vermindert de administratieve lasten voor aanbieders omdat zij geen individuele afspraken met 18 gemeenten hoeven te maken. Nadelen zijn de zware administratieve lasten en budgetoverschrijdingen.

Zoals bij u bekend vindt de inkoop van zorg plaats via bestuurlijk aanbesteden. Wij zijn op dit moment samen met de aanbieders bezig om een aantal verbeteringen ten opzichte van 2016 door te voeren voor de contracten 2017. Zo gaan we de arrangementen verder verfijnen om een betere aansluiting te vinden met de zorgvraag en willen we toe naar uniforme tarieven en stappen we hiermee af van de prijs per aanbieder. Het bestuurlijk uitgangspunt daarbij blijft dat de zorgcontinuïteit voorop staat en niet het organisatiebelang.

Verder gaan we dit jaar het strategisch partnership verder uitwerken. Wat betekent dit partnership concreet? En wat krijgen we daar voor terug? Een onderwerp dat door de bestuurders hoog op de agenda is gezet en aan het eind van het jaar beantwoord moet zijn.

* Gegevens m.b.t. de kwaliteit op basis van o.a. (tevredenheids- en ervarings-) onderzoeken bij afnemers en aanbieders

- Cliënttevredenheidsonderzoek jeugd wordt uiterlijk oktober 2016 afgerond.
- Onder de aanbieders jeugd is een enquête uitgevoerd, waar o.a. veel opmerkingen zijn gemaakt ten aanzien van bijvoorbeeld de bekostigingsystematiek (o.a. de jaarsystematiek) die mee worden genomen in het inkoopproces 2017.
- De Foto transformatieagenda jeugd wordt in Q3 samen uitgewerkt met een vertegenwoordiging van inwoners, aanbieders van jeugdhulp (plus gecertificeerde instellingen), een afvaardiging van de toegangsteams, vertegenwoordigers van het onderwijs, vertegenwoordigers van de huis- en jeugdartsen en een afvaardiging van betrokken ambtenaren en wethouders.
- Het actieplan van de Toekomstagenda is samen met de inspraak- en cliëntenraden, aanbieders en welzijnsinstellingen, de gemeentelijke uitvoering en een vertegenwoordiging van raadsleden opgesteld.

* Innovatiegelden Jeugd

Innovatiegelden Jeugd worden o.a. ingezet voor innovatieprojecten van aanbieders, bijv. van Radar, Levanto en Stichting Kinderleven. Daarnaast wordt ook de informele zorg voor jeugd bevorderd door een bedrag beschikbaar te stellen voor de tenders van de vrijwilligersorganisaties.

Tijdens de behandeling van de Kaderbrief zijn door wethouder Damsma 3 voorbeelden van projecten genoemd bij Jeugd, die zijn gefinancierd vanuit de regionale innovatieregeling. Dit zijn de plannen van Radar, Levanto en Stichting Kinderleven.

Innovatieprojecten van aanbieders worden beoordeeld op de mate waarin ze een bijdrage leveren aan de doelstelling van de Jeugdwet om de ondersteuning integraal, eerder, lichter en dichterbij het kind of jongere te organiseren.

Daarbij is gekeken naar de volgende aspecten:

- Zijn de plannen vernieuwend?
- is er sprake van een andere werkwijze?
- Is de aanpak en/of opbrengst organisatieoverstijgend?
- Is er sprake van cofinanciering?
- Staan investering en verwachte opbrengsten C.q. Besparingen in verhouding tot elkaar?
- Is de organisatiekracht aanwezig om plan te realiseren?
- Zijn de doelstellingen realistisch?
- Bevordert het plan het gebruik van algemene voorzieningen?
- Leidt het tot minder gebruik van maatwerkvoorzieningen?
- Leidt het tot minder dure hulpverlening C.q. Minder intramurale voorzieningen
- Leidt het tot effectievere hulp vanuit perspectief jeugdige en ouders?

De plannen Van Radar, Levanto, Stichting Kinderleven scoorden op nagenoeg alle onderdelen hoog. Vooral in verwachte opbrengst: zowel in kwaliteit van leven en financieel.

Radar ondersteunt het voorliggende veld zowel formeel als informeel (dus ook onder andere ouders) van jongeren met een verstandelijke beperking en/of autisme om terugval van jeugdigen en daarmee meer vraag voor professionele zorg en opnames te voorkomen. Hiermee scoren zij hoog op beter gebruik van algemene voorzieningen, effectiviteit voor jeugdige en ouders en minder gebruik van intramurale voorzieningen.

Levanto investeert in hulpverlening voor en door jongeren in de leeftijdscategorie 16-26 en biedt hiermee een antwoord op een deel van de knelpunten rondom de knip 18-/18+. De jongeren krijgen een volwaardige rol in het traject waarbij de professionals als coach optreden.

Het plan van Stichting Kinderleven vloeit voort uit de ervaringen van het project 'vroege hechting'. Dit plan scoort op nagenoeg alle onderdelen hoog. Stichting Kinderleven is een partnerschap aangegaan met grote JGZ-aanbieders (zoals Envida). Door een lichte interventie in een vroeg stadium wordt een beroep op duurdere vormen van niet vrij-toegankelijke hulp uitgesteld of verminderd of is zelfs niet meer nodig.

* Jeugd algemeen

We zijn bezig met het inzetten op preventie en vroegsignalering. We zetten in op gezonde hechting (zelfs voor de geboorte), zetten de expertise van de jeugd GGZ in de huisartspraktijken in en versterken de ondersteuningsstructuur op de scholen.

Er zijn ook zorgen. Er moet nog veel gebeuren. Soms wordt er nog te lang gewacht met het inzetten van de juiste hulp. De samenleving moet meer worden betrokken bij het veilig en gezond opgroeien van onze kinderen en de aansluiting van de ondersteuning van 18- / 18+ moet worden geregeld. Er ligt nog een grote opgave om de kansen te pakken die de decentralisaties hebben gegeven.

2. Ontwikkelingen WMO

Vanaf 2015 zijn de voormalige Awbz functies individuele begeleiding, groepsbegeleiding (dagbesteding) en beschermd wonen gedecentraliseerd naar gemeenten. Voor beschermd wonen geldt dat de gemeente Maastricht centrumgemeente is voor de regio Maastricht Heuvelland en Westelijke Mijnstreek. Vanaf 2015 is ook het Mantelzorgcompliment en de Cliëntondersteuning van MEE overgeheveld naar de gemeenten. De invoering van deze nieuwe taken is in Maastricht goed verlopen.

In deze monitor is ook de financiële prognose opgenomen van de geïndiceerde voorzieningen van de WMO-oud.

2.1 Cijfers

* Nieuwe taken Wmo financieel

Tabel 5: Financiële prognose WMO-nieuw

Jaarbedragen in mln.	Begroting 2016	Realisatie t/m2 ^e kw	Prognose 2016	Resultaat
Begeleiding ZIN	10,1	8,7	10,8	-0,7
Begeleiding PGB	4,4	2,4	3,3	1,1
Beschermd Wonen ZIN	18,6	23,7	26,8	-8,2
Beschermd Wonen PGB	4,8	3,3	4,9	-0,1
Mantelzorgcompliment	2,2	1,1	2,2	0,0
Cliëntondersteuning MEE	1,2	1,0	1,2	0,0
Uitvoeringskosten	1,9	0,9	3,0	- 1,1
Risicobuffer	1,6	0,0	0,0	1,6
Innovatie	0,6	0,0	0,6	0,0
Totaal	45,4*	41,1	52,8	-7,4

* Dit betekent een verlaging met € 3,2 mln. ten opzichte van de begroting 2015 als gevolg van de korting door het rijk.

Het geprognosticeerd tekort op de nieuwe taken van de Wmo samen stijgt naar € 7,4 mln, met name veroorzaakt door het stijgende tekort van Beschermd Wonen.

Bij begeleiding valt de geringe stijging van zorg in natura weg tegen de daling van de persoonsgebonden budgetten. Bij het Mantelzorgcompliment en de Cliëntondersteuning van MEE zijn er geen financiële tekorten, omdat deze taken conform begroting zijn ingezet.

Ook binnen de nieuwe WMO-taken is de financiële opgave erg groot, enerzijds door de toename van de kosten voor Beschermd Wonen, anderzijds doordat het Rijk ingaande 2017 wederom minder budget beschikbaar stelt. Daarnaast verwacht men door wijzigingen in de Wet Langdurige Zorg (WLZ), Zorgverzekeringswet (ZVW) en forensische zorg dat deze zwaardere zorg nog verder zal toenemen in de komende jaren.

Tabel 6: Financiële prognose Arrangementen Begeleiding (ZIN) 2015 -2016

WMO BEGELEIDING	€			Aantal arrangementen		
	Arrangement	Voorlopige eindafrekening 2015	Prognose 2016	%	Voorlopige eindafrekening 2015	Prognose 2016
Dagactiviteit LZA	434.760	581.863	34%	122	152	25%
Groepsbegeleiding ouderen	1.363.822	1.454.668	7%	301	322	7%
Groepsbegeleiding VG/LG volwassenen	1.797.007	1.697.854	-6%	218	213	-2%
Groepsbegeleiding ZG volwassenen	114.997	94.185	-18%	26	21	-19%
Individuele begeleiding volwassenen	4.970.862	6.446.039	30%	1.096	1.222	11%
Kortdurend verblijf		11.366			2	
Inloopfunctie GGZ	572.606	572.606	0%	1	1	0%
Totaal	9.254.054	10.858.581	17%	1.764	1.933	10%

Na het tweede kwartaal zien we dat de arrangementen begeleiding met 8% toenemen, terwijl de kosten met 17% stijgen. De oorzaak hiervan is dat er duurdere/zwaardere arrangementen van aanbieders worden ingezet.

Tabel 7: Financiële prognose Arrangementen Beschermd Wonen (ZIN) 2015 -2016

WMO BESCHERMD WONEN	€			Aantal cliënten		
	Arrangement	Voorlopige eindafrekening 2015	Prognose 2016	%	Voorlopige eindafrekening 2015	Prognose 2016
Dagbesteding Beschermd Wonen zonder verblijf	289.055	288.833	0%	65	62	-5%
Beschermd Wonen met verblijf	22.914.848	25.049.701	9%	582	620	7%
Beschermd Wonen zonder verblijf	199.568	3.148.262	-	37	164	343%
Totaal	23.403.471	28.486.796	22%	684	846	24%

De arrangementen beschermd wonen stijgen met door de toename van het aantal cliënten. Dit heeft mogelijk te maken met de afbouw van de Wet Langdurige Zorg (WLZ), Zorgverzekeringswet (ZVW) en forensische zorg, maar de precieze oorzaken van deze toename moeten nog nader worden onderzocht. Het nieuwe arrangement Beschermd Wonen zonder verblijf leidt nog niet tot een afname van de arrangementen Beschermd Wonen met verblijf.

Het aantal gecontracteerde aanbieders Wmo begeleiding bedraagt 99 (waarvan 48 ook jeugd-arrangementen aanbiedt). Het aantal gecontracteerde aanbieders beschermd wonen bedraagt 25. Er is extra mankracht ingezet om declaraties sneller af te handelen, ook is het declaratieproces vereenvoudigd. Alle kleine aanbieders die voldoen aan de kwaliteitscriteria worden toegelaten als gecontracteerde Zorg in Natura aanbieders. De vorig jaar geconstateerde toename van kleine aanbieders lijkt nu te stabiliseren.

* Oude taken Wmo geïndiceerde voorzieningen financieel

Bij de oude taken van de geïndiceerde voorzieningen van de Wmo zijn geen beleidswijzigingen doorgevoerd.

Tabel 8: Financiële prognose WMO geïndiceerde voorzieningen

Jaarbedragen in mln.	Begroting 2016	Realisatie t/m2 ^e kw	Prognose 2016	Resultaat
Hulp bij huishouden	9,3	6,4	9,8	-0,5
Rolstoelen	0,8	0,3	0,8	0,0
Vervoersvoorzieningen	3,9	2,6	3,6	0,3
Woonvoorzieningen	1,4	0,4	1,0	0,4
Algemene Voorzieningen	0,8	0,3	0,6	0,2
Uitvoeringskosten	3,1	1,5	4,1	-1,0
Totaal	19,3*	11,5	19,9	-0,6

* Dit betekent een verlaging met € 1,0 mln. ten opzichte van de begroting 2015 als gevolg van de korting door het rijk

* Meldingen, aanvragen, bezwaar/beroep, klachten

Tabel 9: aantal meldingen en aanvragen wmo

	Meldingen		Aanvragen	
	opgestart	afgehandeld	opgestart	afgehandeld
Wmo Begeleiding	574	556	714	709
Wmo Beschermd Wonen	117	106	152	143
Wmo ind. voorzieningen	1.360	1.202	1.514	1.494

Tabel 10: aantal bezwaarschriften/beroep en klachten wmo

Afgehandeld	Bezwaar	Beroep	Klachten
Ongegrond	19	4	0
Deels gegrond	4	0	0
Gerond	5	1	0
Niet ontvankelijk	5	0	0
Ingetrokken	5	2	0
bemiddeld	0	0	2
Totaal	38	7	2

2.2 Wat betekenen die cijfers nu en hoe zijn we hier mee aan de slag?

De maatschappelijke opgave is om mensen met een beperking of met chronische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving te ondersteunen in hun zelfredzaamheid, participatie en het bieden van beschermd wonen en opvang. Van groot belang is de onderlinge samenhang tussen de nieuwe taken onderling en de oude taken van de Wmo (o.a. de individuele voorzieningen) steeds meer te bevorderen.

* Arrangementen begeleiding

Bij invoering van de nieuwe taken is voor een groot deel de vroegere AWBZ-terminologie gevolgd. Voor 2017 zal er meer differentiatie worden aangebracht in de individuele begeleidingsarrangementen. Voor de groepsbegeleiding is er een ontwikkeling ingezet om de dagbesteding voor specifieke doelgroepen steeds meer algemeen toegankelijk te maken. De voorbereidingen voor een pilot in Herculushof is in vergevorderd stadium. Daarnaast worden er nog 2 pilots gestart.

* Arrangementen beschermd wonen

Een belangrijke ontwikkeling binnen Beschermd Wonen is dat er vanaf kalenderjaar 2016 ook een arrangement Beschermd wonen zonder verblijf is toegevoegd. Voor 2017 willen we, daar waar mogelijk, meer zelfregie en zelfredzaamheid toepassen. We onderzoeken de mogelijkheden daartoe met de aanbieders. Het stimuleren van beschermd wonen zonder verblijf ten opzichte van beschermd wonen met verblijf is ook financieel noodzakelijk, omdat er niet kan worden gestuurd op het verminderen van de instroom en door veranderingen in diverse wetten (o.a. WLZ en ZVW) de verwachting is dat de zwaardere zorg nog zal toenemen in de komende jaren. Daarnaast moet de beweging van beschermd wonen naar individuele ambulante begeleiding worden gestimuleerd. De bekostigingsystematiek moet deze bewegingen ondersteunen. Ook hier zal er een differentiatie worden aangebracht in de arrangementen vanaf 2017.

* Mantelzorgwaardering

2015 was een overgangsjaar waarin mantelzorgers, die in 2014 een mantelzorgcompliment hebben ontvangen van de SVB, een bijdrage van € 200 konden aanvragen.

Voor de toekomstige invulling van de mantelzorgwaardering is er een enquête gehouden onder de mantelzorgers in de Heuvellandgemeenten. Op basis van deze uitkomsten is er een nieuwe regeling voor 2016 en 2017 ingesteld. Deze houdt in dat alle zorgvragers door een geldbedrag in staat worden gesteld om hun mantelzorgers te bedanken. Tevens wordt de mogelijkheid geboden om een bloemetje aan te vragen voor burens/vrienden/kennissen op de dag van mantelzorg.

In het eerste halfjaar 2016 zijn 2807 aanvragen ingediend voor de bijdrage en zijn 18 verschillende bedrijven genomineerd.

* Cliëntondersteuning MEE

De cliëntondersteuning van MEE maakt onderdeel uit van de bredere gemeentelijke cliëntondersteuning waarvoor een integrale visie wordt opgesteld.

* Oude wmo geïndiceerde voorzieningen

De scootmobielpool is gehandhaafd en er wordt gekeken naar mogelijkheden om het gebruik te verhogen. Het doelgroepenvervoer is ondergebracht in een Gemeenschappelijke Regeling waardoor de vervoersvoorziening effectiever wordt.

* Gegevens m.b.t. de kwaliteit op basis van o.a. (tevredenheids- en ervarings-) onderzoeken bij afnemers en aanbieders

- Voor de zomer bent u geïnformeerd over het onderzoeksrapport 'Inzicht in de cliëntervaringen Wmo 2015'. Algemene conclusie is dat we op de goede weg zijn. Mensen zijn over het algemeen tevreden over de geboden ondersteuning en benadering. Voor de verbeterpunten is er een tweeledige aanpak opgesteld. Enerzijds worden de uitkomsten van dit onderzoeksrapport gebruikt als input voor de verbetertrajecten uit het actieplan van de Toekomstagenda op het terrein van het verbeteren van de toegang, de informatievoorziening, het versterken van de cliëntondersteuning en de ondersteuning van mantelzorgers. Anderzijds zijn er als op reactie op de uitkomsten van het onderzoek drie ontwikkelingen in gang gezet: aanbrengen van samenhang in het ondersteuningsaanbod van MEE, Trajekt en Steunpunt Mantelzorg, nazorg en begeleiding bij een doorverwijzing naar informele en/of algemeen toegankelijke ondersteuning en de pilots algemeen toegankelijke dagbesteding (zie boven).
- De invulling van de mantelzorgwaardering is gebaseerd op een enquête onder de mantelzorgers
- Het actieplan van de Toekomstagenda is samen met de inspraak- en cliëntenraden, aanbieders en welzijnsinstellingen, de gemeentelijke uitvoering en een vertegenwoordiging van raadsleden opgesteld.

* Innovatiegelden Wmo

Innovatiegelden Wmo worden in 2016. ingezet voor de sociale teams en de pilots dagbesteding.

Met de innovatiegelden 2015 heeft een experiment plaatsgevonden waarbij mensen met een beperking zelf (via de aanbieder) een budget mochten inzetten voor participatie. Op dit moment vindt er een evaluatie plaats welke u op korte termijn wordt toegezonden.

* Wmo algemeen

Naast de in deze monitor opgenomen taken kent de Wmo nog vele andere taken. Hierbij wordt samen met de Heuvelandgemeenten conform het actieplan van de Toekomstagenda prioriteit gegeven aan preventie en mantelzorgondersteuning. Lokaal zijn het stimuleren van de vrijwilligersinzet en het versterken van buurtnetwerken en burgerinitiatieven voor algemene voorzieningen de belangrijkste speerpunten. Medio oktober 2016 ontvangt u nadere informatie over de stand van zaken over de ontwikkelingen rondom de in gang gezette pilots zelfsturing cq de ontwikkeling van buurtplatforms naar buurtnetwerken en de vrijwilligersorganisaties. Daar waar mogelijk werken we steeds meer via een integrale aanpak cq één casusregisseur. De sociale wijkteams zijn nu actief in alle daarvoor aangewezen buurten en op 6 oktober wordt er met de leden en het management van de samenwerkende organisaties gesproken over de toekomst vanaf 2017.

3. Ontwikkelingen Participatiewet

Vanaf 2015 is de Participatiewet van kracht. Deze wet vervangt de Wet werk en bijstand, de Wet sociale voorziening en een groot deel van de Wajong. De Participatiewet biedt gemeenten heel weinig beleidsvrijheid, aangezien het rijk er voor heeft gekozen om veel zaken centraal op te leggen en te regelen. De Participatiewet wordt samen met het Heuvelland uitgevoerd.

3.1 Cijfers

* Financieel

Tabel 11: Financiële prognose I-deel Participatiewet

Jaarbedragen in mln.	Begroting 2016	Realisatie t/m2 ^e kw	Prognose 2016	Resultaat	Opmerkingen
Totaal	58,5*		56,5	2,0	Het saldo is bruto 3 mln, daarvan is echter al 1 mln ingeboekt voor dekking begroting

* Dit betekent een verlaging met € 3,7 mln. ten opzichte van de begroting 2015 als gevolg van de korting door het rijk

Per 01-07-2016 ontvangen 4603 personen een uitkering voor levensonderhoud (Participatiewet/ BBZ/IOAW/IOAZ) van Sociale Zaken. Dit is een toename van 99 personen vanaf 01-01-2106. In het eerste halfjaar van 2016 zijn 157 personen volledig uitgestroomd en 207 personen gedeeltelijk.

Tabel 12: Aantal personen Participatiewet/BZZ/ IOAW/IOAZ

Arbeidsgeschiktheid %	1-7-2016	%
80%-100%	198	4,3
50%-80%	505	11,0
30%-50%	1446	31,4
1%-30%	1332	28,9
0%	807	17,5
Inburgering	112	2,4
Overig	203	4,4
	4603	

Van ieder persoon wordt de mate van arbeidsgeschiktheid bepaald. Slechts een zeer gering % van het bestand is volledig arbeidsgeschikt (4,3%).

Tabel 13: Financiële prognose W-deel Participatiewet

Jaarbedragen in mln.	Begroting 2016	Realisatie t/m2 ^e kw	Prognose 2016	Resultaat
WSW	22,9	15,7	22,9	0
Re-integratie e.d.	6,9	3,7	6,9	0
Totaal	29,8*	19,4	29,8	0

* Dit betekent een verlaging met € 1,0 mln. ten opzichte van de begroting 2015 ; veroorzaakt door korting door het rijk met € 1,6 mln. en ophoging met restant budget van 2015 ad € 0,6 mln.

* Meldingen, aanvragen, bezwaar/beroep, klachten

Tabel 14: aantal meldingen en aanvragen participatie

	Meldingen		Aanvragen	
	opgestart	afgehandeld	opgestart	afgehandeld
Participatie				

Tabel 15: aantal bezwaarschriften/beroep en klachten Participatie

Afgehandeld	Bezwaar	Beroep	Klachten
Ongegrond	78	41	3
Deels gegrond	17	0	0
Gerond	35	13	0
Niet ontvankelijk	36	2	0
Ingetrokken	39	7	0
bemiddeld	-	-	5
Totaal	205	63	38

3.2 Wat betekenen die cijfers nu en hoe zijn we hier mee aan de slag?

* Nieuwe doelgroepen Participatiewet

Bij invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015 stonden 57 mensen op de wachtlijst van de WSW. Met 41 mensen is inmiddels gesproken en onderzocht welke mogelijkheden zij hebben op werk of participatie.

Jonggehandicapten met arbeidsvermogen kunnen ingaande 2015 niet meer naar het UWV voor inkomstenondersteuning, maar zijn aangewezen voor op de gemeente. Omdat bij iedereen bij aanvraag van de uitkering het arbeidsvermogen wordt vastgesteld, is niet meer te herleiden hoeveel jongeren voorheen onder de oude regeling van de Wajong zouden vallen.

* Reïntegratie algemeen

De maatschappelijke opgave van de Participatiewet is om meer mensen, zonder en met beperking, te ondersteunen om werk te vinden bij een gewone werkgever. Hiervoor wordt een breed pallet van re-integratievoorzieningen ingezet. Voorheen waren deze voorzieningen gericht op specifieke doelgroepen, vanaf 1 juli zijn alle re-integratievoorzieningen opgesteld voor de totale doelgroep.

In Maastricht is er extra veel aandacht voor jongeren. Vanuit het actieplan Jeugdwerkloosheid is het jongerenteam verder vormgegeven en worden jongeren vanuit een integrale aanpak teruggedleid naar school of (indien dat niet (meer) mogelijk is naar werk. Project Voordeel (ism Pro/VSO scholen en MTB) gecontinueerd en biedt leerwerktrajecten aan kwetsbare jongeren aan

Voor werkzoekenden van 45 jaar en ouder is een intensieve aanpak geïmplementeerd. Tevens is het actieplan Ouderenwerkloosheid geïmplementeerd.

Voor het Mobility en Talent Centre (MTC) zijn werkgevers geïmplementeerd die werkpools willen vormgeven. In deze pools krijgen werkzoekenden een dienstverband in combinatie met een ontwikkeltraject. Werkgevers ontvangen een vergoeding ter compensatie van de verminderde arbeidscapaciteit. Eind april, op de eerste wervingsdag, zijn 30 geschikte kandidaten geworven.

Op 21 juni is er een contract gesloten door Tempo Team met Xerox voor het werkpoolconcept, waarin 1 augustus 12 kandidaten uit de Westelijke Mijnstreek en Maastricht/Heuvelland kunnen starten. En in de werkpool Schoonmaak/Balanz zijn 3 kandidaten gestart. In het najaar starten weer nieuwe werkpools.

De Zuidlimburgse gemeenten en UWV hebben 400 kandidaten geplaatst in het 4-maanden-arrangement van VDL Nedcar, waar mensen met mensen met behoud van uitkering worden getraind en opgeleid en daarna een betaald contract krijgen. Instroom is niet meer mogelijk. Wel is er een nieuw 9-weken-arrangement gestart. Begin mei is de werving gestart en heeft Maastricht een groep van 128 geschikte mensen aangeleverd en hiervan zijn 54 gestart in de praktijkschool (stand op 10-07-2016)

Tevens wordt gewerkt aan een leer-werkbedrijf bij Stadsbeheer.

* Gegevens m.b.t. de kwaliteit op basis van o.a. (tevredenheids- en ervarings-) onderzoeken bij afnemers en aanbieders

De cliënttevredenheid wordt 2x per jaar gemeten. Laatste score was 7,3 ten opzichte van het landelijk cijfer 7

4. Financiële conclusies totaal

Op basis van de thans ter beschikking staande informatie, ontstaat het beeld dat we het jaar 2016 voor de 3D's + I-deel naar verwachting zullen afsluiten met een negatief resultaat ad € 10,1 mln. op een totaalbudget van € 182,6 mln (een tekort van 5,5 %).

Tabel 16: Financiële prognose totaaloverzicht

Jaarbedragen in mln.	Begroting 2016	Realisatie t/m 2 ^e kw	Prognose 2016	Resultaat
Jeugd	29,6	24,5	33,7	-4,1
Wmo nieuw + ind. voorzieningen	64,7	52,6	72,7	-8,0
Participatie W-deel	29,8	19,4	29,8	0
Participatie I-deel.	58,5		56,5	2,0
Totaal	182,6*		192,7	-10,1

* Dit betekent een verlaging met € 10,6 mln. ten opzichte van de begroting 2015 als gevolg van de korting door het rijk

Bijlage: Schematisch overzicht van de stand van zaken Actieplan Toekomstagenda